

A Balassagyarmati Törvényszék, mint másodfokú bíróság Balassagyarmaton, a 2015. év február hó 18. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

### **v é g z é s t:**

A foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétsége miatt ... vádlott ellen indított büntetőügyben a Balassagyarmati Járásbíróság 2014. március 25. napján kihirdetett 12. B. 148/2014/16. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a vádlott cselekménye az 1978. évi IV. törvény szerint minősül.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

### **I n d o k o l á s:**

A Balassagyarmati Járásbíróság a 2014. március 25. napján kihirdetett fenti számú ítéletével ... vádlottat foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége (Btk. 171. § /1/ bekezdése) miatt 1 évre próbára bocsátotta. Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelről és kötelezte a vádlottat a felmerült 60.000.- forint bűnügyi költség állam javára történő megfizetésére.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentés érdekében jelentett be fellebbezést, amelyet a törvényszék nyilvános ülésén tett nyilatkozataikban változatlanul fenntartottak. A védő a fellebbezése indokolása során hivatkozott a ... üzemvezetőjének vallomására, amely szerint meghibásodott autóbusz soha nem hagyható az út szélén. Az autóbusz a helyszínen nem volt javítható, mert sem a szerelőnél, sem a műhelyben nem volt a meghibásodott autóbusz típusának megfelelő zárólemez (dekni), azonban a meghibásodott autóbust el kellett vontatni. Azért, hogy az olaj ne folyjon az útestre, a vádlott szükségmegoldásként géprongyot alkalmazott a zárólemez (dekni) helyett, azt műanyag zacskóval betekerte és a kiesés elleni biztosításul dróttal rögzítette. Ez a szükségmegoldás elfogadott gyakorlat volt a ...nél, azonban most nem bizonyult eredményesnek, mert a vádlott által rögzített géprongy kiesett és a féltengelyből olaj folyt az útestre a rétsági elágazónál. A meghibásodott autóbusznál nem csupán a vádlott volt jelen, mint autószerelő, hanem az autóbusz vezetője és a autómentő vezetője. Az elsőfokú bíróság más személy felelősségét nem vizsgálta, annak ellenére, hogy további két személy is jelen volt, akik a hiba elhárításának megfelelőségét vagy nem megfelelőségét megállapíthatták volna.

Az autóbusz vontatása, azaz a közlekedésben való részvétele a KRESZ 5. § /1/ bekezdés b/ pontjában meghatározott feltételek hiányában történt, amiért a felelősség nem, illetőleg nem kizárólag a vádlottat terheli.

A vádlott a nyilvános ülésen tett nyilatkozatában is tagadta a felelősségét, mert a meghibásodott autóbusz javításához szükséges szakmai és tárgyai feltételek nem álltak a rendelkezésére.

A Nógrád Megyei Főügyészség átiratában - B. 326/2014/1. BF szám - a fellebbezéseket alaptalannak tartotta és az ítélet helybenhagyását indítványozta.

A fellebbezések nem alaposak.

A Balassagyarmati Törvényszék, mint másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott határozatot a Be. 346. § /1/ bekezdése szerinti jogkörében eljárva, a Be. 348. § /1/ bekezdése rendelkezésének megfelelően az azt megelőző bírósági eljárással együtt, a Be. 361. §-a alapján tartott nyilvános ülésen bírálta felül. A felülbírálat eredményeként megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás során a büntető eljárásjogi szabályokat megtartotta. Az ügy ténybeli és jogi elbírálása szempontjából jelentős bizonyítékokat feltárta és értékelési körébe vonta. A tényállást a vádlott elismerő, de a bűnösségét el nem ismerő vallomását is figyelembe véve az eljárás során feltárt bizonyítékok egymással is összefüggő értékelése útján, indokolási kötelezettségét teljesítve határozta meg. Számot adott arról, hogy a vádlott védekezésével szemben mely bizonyítékot miért fogadott el, illetőleg a vádlott védekezését miért nem fogadta el. Az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységében logikai hiba vagy következtelenség nincs.

A tényállás lényegében mentes a Be. 351. § /2/ bekezdésében megjelölt hiányosságoktól, azonban a törvényszék a Be. 352. § /1/ bekezdésének a/ pontja és az iratok tartalma alapján azt kiegészíti, illetőleg pontosítja azzal, hogy;

A meghibásodott autóbusszal 2012. szeptember 2-án 11 óra körüli időben indultak ...ról és 12 óra 15 perc körül érkeztek meg a ... telephelyre. A ...i körforgalomban néhány perccel a balesetet szenvedett - ... által vezetett - motorkerékpár előtt haladtak el. A ... telephelyen már a balesetről szerzett tudomás után észlelték azt, hogy az általuk vontatott autóbusz oldala olajos (... tanú vallomása nyom. ir. I/94. oldala) és hogy a tömítésként használt géprongy útközben kiesett a féltengelyből.

... vádlott korábban ...ról már többször végzett ilyen vontatást, ahol szintén ki kellett szerelni a féltengelyt, de azokban az esetekben a féltengely lezárására deknirel rendelkezésre állt. (vádlott vallomása nyom. ir. I/114. oldala).

A fenti kiegészítéssel, illetőleg pontosítással az elsőfokú bíróság által meghatározott tényállás már mindenben mentes a Be. 351. § /2/ bekezdésében megjelölt hiányosságoktól, ezért megalapozott és a Be. 351. § /1/ bekezdése alapján irányadó volt a fellebbezési eljárásban.

A fellebbezések a tényállást az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének támadásával tették vitássá. A törvényszék megjegyzi azt, hogy ezek a fellebbezések a

másodfokú eljárásban nem vezethettek eredményre, mert a tényállás bármilyen megváltoztatása, következésképpen a vádlott felmentése csak a bizonyítékok fellebbezési eljárásban meg nem engedett felülvizsgálata révén történhetne.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság bizonyítékértékelő tevékenységének helyességét azzal erősíti, hogy utal ... tanú nyomozás során tett vallomására, miszerint a meghibásodott autóbust vontatva 11 óra körül indultak el, lassan haladtak és egyszer útközben megálltak. Ekkor rendellenességet vagy olaj folyását nem tapasztalták. ...ra, a ...re 12 óra 15 perc körüli időben érkeztek meg és ott vették észre azt, hogy a vontatott (meghibásodott) autóbusz jobb oldali féltengely végéből hiányzik a tömítésként behelyezett rongy, ami azért volt odahelyezve, hogy az olaj kifolyását meggátolja. Sem a telephelyen, sem ... belterületén olajfolyást nem látott, azonban a busz oldala olajos volt (nyom. ir. I/95. oldala). ... sértett nyomozati vallomásában szerepel, hogy ismeretlen személy közölte vele; látta, amint a vontatott autóbusz ... felé haladt és abból folyt az olaj (nyom. ir. 89. oldala).

Fenti bizonyítékok tartalmát az elsőfokú eljárás során beszerzett BSZKI szakvéleményével összevetve megállapítható, hogy ezek együttes értékeléséből következően megalapozott ténybeli következtetés vonható le arra nézve, hogy a ... számú főút és a ... számú utak körforgalmú kereszteződések térségében az olajszennyeződés röviddel a balesetet megelőzően az ott elhaladt ... frsz-ú autóbusz hátsó híd jobboldali féltengelyéből került az útestre.

A bizonyítékok ekörben elfogadott mérlegelését támadó védelmi érvelés ezért nem alapos.

A Be. 351.§ (1) bekezdése alapján irányadónak tekintendő és kiegészített tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és cselekményét is az 1978. évi IV. tv. rendelkezésének helyes alkalmazásával minősítette.

Az 1978. évi IV. tv. 174. § (1) bekezdése szerinti bűncselekmény megvalósulása kapcsán az alábbiakat szükséges jelen esetben kiemelni.

Nem kétséges, hogy a vádlott tevékenységének elvégzése során az autószerelői szakma - mint foglalkozási szabály - szabályainak hatálya alatt állt.

... szaktanácsadó nyilatkozata, valamint Bell Márton igazságügyi műszaki szakértő szakvéleményének egyező megállapításai szerint a meghajtó tengelyek eltávolítása közben megbontásra került a hátsó híd egységes, zárt szerkezete, ebből következően a művelet csak akkor tekinthető szakszerűen kivitelezettnek, ha annak végén a hátsó híd ismét lezárt állapotba kerül. Ez a lezárás akkor tekintendő megfelelőnek, ha megbízható módon meggátolja a kenőolajnak a környezetbe történő kijutását, illetve környezetből a pornak, szennyeződésnek a hátsó hídba történő

bejutását. Tehát kellő körültekintéssel végzett tevékenység esetén az olaj környezetbe való kijutása megakadályozható volt.

Bell Márton szakértői véleményéből kitűnően a vádlott által alkalmazott rongyokkal történt féltengely-nyílás betömés - minden további rögzítés vagy lezárás nélkül - az autószerelői szakma szabályainak nem felelt meg.

... szaktanácsadó ugyanakkor utalt arra is, hogy helyszíni hibaelhárítás során nem egy esetben olyan műveleteket, beavatkozásokat is el kell végezni, amelyre vonatkozó gyári javítási technológia kifejezetten nem létezik, így ezekben az esetekben a beavatkozást végző személy tapasztalata, gyakorlata kerül fokozottan előtérbe. Ugyanakkor ezesetben is be kell tartani, hogy nem szabad olyan beavatkozást végezni, amelyet a gyári javítási technológia kifejezetten tilt, valamint fokozottan ügyelni kell a közlekedés-, munka-, tűz- és környezetbiztonsági követelmények betartására.

A szakértői véleményből kitűnően a vádlott a szakszerű műszaki mentés végrehajtásához szükséges teljes körű műszaki ismeretekkel az írásban dokumentáltak szerint nem rendelkezett. A tengelyvég-lezáró készletet is a munkáltató csupán 2012. szeptember 2-án történt baleset után készítette el és bocsátotta a műszaki mentést végző autómentős részére.

Ugyanakkor a vádlott saját vallomásából kitűnően korábban ...ról már végzett több olyan vontatási tevékenységet is, amelyek során féltengelyt kellett szerelnie, az ezesetben követendő íratlan szakmai szabály követelményével tisztában volt, ezekben az esetekben olyan típusú buszon vontatása történt, amelyeknél a féltengely lezárására rendszeresített deknit rendelkezésre állt. Mindezekből következően a vádlott tisztában volt azzal a követelménnyel, hogy a féltengely lezárásának olyan módon kell megtörténnie, hogy abból a kenőolaj környezetbe való kijutása megakadályozható legyen.

Mindezek alapján tehát a vádlott tisztában volt azzal is, hogy a féltengely-nyílás rongyokkal történő egyszerű betömése - azok minden további rögzítése nélkül - nem lesz alkalmas eljárás arra, hogy az olaj kifolyását megakadályozza.

Ennélfogva a vádlott tevékenysége során szakmai szabályszegést megvalósított, mely magatartása a bűncselekmény alanyi oldalához szükséges bűnösség keretében a gondatlanság szintjén felróható. Előre látta tehát magatartása lehetséges következményeit, azonban könnyelműen bízott azok elmaradásában.

A szaktanácsadó véleményében utalt továbbá arra is, hogy a helyszíni hiba elhárítása során számos nehézség adódhat; jelen esetben amennyiben a meghajtótengelyek szakszerű lezárása nem lett volna biztosítható (pl. azért, mert a megfelelő eljárás során dekniként nevesített zárólemez nem állt rendelkezésre), akkor a jármű vontatását nem lett volna szabad megkezdeni sem.

A vádbeli, több mozzanatú művelet során, a több személy közreműködésével végzett tevékenység során valamennyi közreműködő személy felelősségének kérdése alappal vizsgálándó. Azonban a bíróságot eljárása során a Be. 2.§ (3) bekezdése folytán a vádelv kötötte, vagyis a bíróság csak annak a személynek a büntetőjogi felelősségéről dönthetett, aki ellen vádat emeltek; csak olyan cselekmény miatt, amelyet a vád tartalmazott.

Mindebből következően a vádlotton kívüli más személyek szabályszegő magatartása, esetleges mulasztása jelen büntetőeljárás keretein belül nem volt vizsgálható.

Helyesen hivatkozott továbbá az elsőfokú bíróság a következetes ítélkezési gyakorlat alapul vételével a feltételek egyenértékűségének okozatossági elméletére. Eszerint az okozati összefüggés megállapítható, ha az elkövető tevékenysége vagy mulasztása indította el vagy mozdította elő azt az okfolyamatot, amely az eredményhez vezetett. Ha az eredményhez vezető kiváltó okhoz az elkövetőtől független, további közreható ok - más személy szabálytalan magatartása vagy egyéb véletlen tényező - is társul, az okozati összefüggés nem szakad meg, legfeljebb lazábbá, távolivá válik, mely körülmény a büntetés kiszabása során nyerhet értékelést.

Jelen esetben is erről volt szó és az elsőfokú bíróság az okozati összefüggés keretében a távoli oksági kapcsolatot helyesen értékelte olyan tényezőként, amely a vádlottal szemben büntetés kiszabása helyett csupán intézkedés alkalmazását indokolta.

A kifejtettekre tekintettel az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét helyesen minősítette az 1978. évi IV. tv. 171.§ (1) bekezdése szerinti foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségének.

A felmentésre irányuló védelmi fellebbezések ezért nem alaposak.

2013. július 1. napjával lépett hatályba a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.). Amennyiben a bíróság az új Büntető Törvénykönyv hatályba lépése után hozott határozatában az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jog szabályait alkalmazza, az elbírált cselekmény jogi minősítésekor ki kell mondania azt, hogy a cselekmény az 1978. évi IV. törvény szerint minősül, ugyanis a Btk. megjelölés a 2012. évi C. törvény büntető anyagi jogi szabályainak alkalmazására utal.

A törvényszék megítélése szerint az elsőfokú bíróság a vádlott cselekményét helyesen az elkövetéskor hatályos büntető anyagi jog szabályai szerint bírálta el, azonban a cselekmény megnevezésekor nem utalt az 1978. évi IV. törvényre, a törvényszék ezért ezt a mulasztást pótolta.

Az elsőfokú bíróság a büntetés nemét és mértékét meghatározó bűnösségi tényezőket helyesen vette számba és azokat súlyuknak megfelelően értékelve jutott arra a következtetésre, hogy ... vádlottal szemben az 1978. évi IV. tv. 37. §-ában meghatározott büntetési célok elérése érdekében nem szükséges a 171. § /1/ bekezdésében meghatározott szabadságvesztés büntetés kiszabása, hanem elégséges a büntetőjogi intézkedés, az 1978. évi IV. tv. 72. §-a szerinti intézkedés, a próbára bocsátás alkalmazása. A próbára bocsátás próbaideje az 1978. évi IV. tv. 72. § /5/ bekezdésében megjelölt kereten belül, a törvényi minimumban lett meghatározva, a törvényszék ezért annak enyhítésére sem látott törvényes lehetőséget.

Az elsőfokú bíróság ítéletének egyéb - a bűnjelek lefoglalásának megszüntetésére és a bűnügyi költség viselésére vonatkozó - rendelkezései megfelelnek a büntető eljárásjogi szabályoknak.

A törvényszék a fentebb kifejtett indokok miatt a fellebbezéseket alaptalannak ítélte, a fellebbezéssel támadott határozatot ezért a Be. 371. § /1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

A harmadfokú eljárás Be. 386. § /1/ bekezdésében foglalt feltételeinek hiánya miatt a törvényszék végzésével szemben további fellebbezésnek nincs helye.

Balassagyarmat, 2015. év február hó 18. napján.

Molnár Ferencné dr. sk. a tanács elnöke  
dr. Lente István sk. a tanács tagja, előadó  
Lászlóné dr. Verebélyi Edina sk. a tanács tagja

### **Z á r a d é k:**

A Balassagyarmati Járásbíróság 12. B. 148/2013/16. számú ítélete a Balassagyarmati Törvényszék 7. Bf. 111/2014/4. számú végzésével 2015. február 18. napján jogerőre emelkedett.

Balassagyarmat, 2015. év február hó 18. napján.

Molnár Ferencné dr.  
a tanács elnöke